

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 229/2019-34

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 4. júna 2019 v senáte zloženom z predsedníčky Jany Baricovej a zo sudcov Miroslava Duriša (sudca spravodajca) a Mojmíra Mamojku predbežne prerokoval ústavnú sťažnosť [REDAKČNÝ ZNAČENIE], [REDAKČNÝ ZNAČENIE], zastúpeného advokátkou JUDr. Martinou Vnenčákovou, Čučmianska dlhá 7, Rožňava, vo veci namietaného porušenia jeho základných práv podľa čl. 12 ods. 1 a 2, čl. 13 ods. 3, čl. 20, čl. 46 ods. 1, čl. 48 ods. 2 a čl. 142 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky, práv podľa čl. 6 ods. 1, čl. 13 a čl. 14 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, práva podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, základných práv podľa čl. 1 a čl. 3 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd, základných práv podľa čl. 20 a čl. 21 ods. 1 Charty základných práv Európskej únie a práva podľa čl. 5 ods. 1 Dohovoru Organizácie spojených národov o právach osôb so zdravotným postihnutím v spojení s čl. 1 ods. 2 a čl. 7 ods. 5 Ústavy Slovenskej republiky rozsudkom Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 1 Sa 3/2017 z 9. júna 2017 a rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 9 Sžsk 104/2017 z 12. decembra 2018 a takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť [REDAKČNÝ ZNAČENIE] o d m i e t a .

Odôvodnenie:

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 13. marca 2019 doručená ústavná sťažnosť [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ] (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namieta porušenie svojich základných práv podľa čl. 12 ods. 1 a 2, čl. 13 ods. 3, čl. 20, čl. 46 ods. 1, čl. 48 ods. 2 a čl. 142 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), práv podľa čl. 6 ods. 1, čl. 13 a čl. 14 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“), práva podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dodatkový protokol“), základných práv podľa čl. 1 a čl. 3 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“), základných práv podľa čl. 20 a čl. 21 ods. 1 Charty základných práv Európskej únie (ďalej len „charta“) a práva podľa čl. 5 ods. 1 Dohovoru Organizácie spojených národov o právach osôb so zdravotným postihnutím (ďalej len „dohovor o právach osôb so zdravotným postihnutím“) v spojení s čl. 1 ods. 2 a čl. 7 ods. 5 ústavy rozsudkom Krajského súdu v Košiciach (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 1 Sa 3/2017 z 9. júna 2017 (ďalej aj „napadnutý rozsudok krajského súdu“) a rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 9 Sžsk 104/2017 z 12. decembra 2018 (ďalej aj „napadnutý rozsudok najvyššieho súdu“).

2. Z obsahu ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny v Košiciach rozhodnutím č. KEI/OPPnKŤZPaPČ/SOC/2016/119412-0020 z 3. augusta 2016 rozhodol o nepriznaní finančného príspevku sťažovateľovi na kompenzáciu zvýšených výdavkov na diétne stravovanie. Správny orgán odôvodnil svoje rozhodnutie tým, že peňažný príspevok na kompenzáciu ťažkého zdravotného postihnutia nemožno poskytnúť podľa § 38 ods. 17 zákona č. 447/2008 Z. z. o peňažných príspevkoch na kompenzáciu ťažkého zdravotného postihnutia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o peňažných príspevkoch na kompenzáciu ťažkého zdravotného postihnutia“), ak príjem fyzickej osoby s ťažkým zdravotným

postihnutím je vyšší ako trojnásobok sumy životného minima pre jednu plnoletú fyzickú osobu ustanoveného osobitným predpisom. Proti predmetnému rozhodnutiu sa sťažovateľ včas odvolal. Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny Bratislava, oddelenie peňažných príspevkov na kompenzáciu ťažkého zdravotného postihnutia a posudkových činností Košice rozhodnutím č. UPS /US6/SSVOdPPKPC1/SOC/2016/11536 z 5. decembra 2016 odvolanie sťažovateľa zamietlo a napadnuté rozhodnutie Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny v Košiciach z 3. augusta 2016 potvrdilo. Sťažovateľ vo veci včas podal žalobu o preskúmanie rozhodnutia Ústredia práce sociálnych vecí a rodiny Bratislava, oddelenia peňažných príspevkov na kompenzáciu ťažkého zdravotného postihnutia a posudkových činností Košice z 5. decembra 2016. Zároveň podal návrh na prerušenie konania. Krajský súd napadnutým rozsudkom zamietol žalobu sťažovateľa a zároveň zamietol aj jeho návrh na prerušenie konania. Následne podal sťažovateľ aj kasačnú sťažnosť, o ktorej rozhodol najvyšší súd napadnutým rozsudkom tak, že ju zamietol. Zároveň zamietol aj návrh sťažovateľa na prerušenie konania a predloženie veci ústavnému súdu. Napadnutý rozsudok najvyššieho súdu bol sťažovateľovi doručený 11. februára 2019.

3. Sťažovateľ tvrdí, že krajský súd sa nezaoberal jeho námietkami uvedenými v žalobe, preto považoval napadnutý rozsudok krajského súdu za nepreskúmateľný a zmätočný. Najvyšší súd následne situáciu sťažovateľa nenapravil aj napriek tomu, že na rozdiel od strohého odôvodnenia rozsudku krajského súdu uviedol komplexnejšie dôvody svojho rozhodnutia. Takýto postup podľa sťažovateľa predstavuje porušenie jeho základného práva na súdnu ochranu a jeho práva na spravodlivý súdny proces (čl. 46 ods. 1 ústavy, čl. 36 ods. 1 listiny a čl. 6 ods. 1 dohovoru).

4. Sťažovateľ uvádza, že zákon o peňažných príspevkoch na kompenzáciu ťažkého zdravotného postihnutia nepriznáva osobám s ťažkým zdravotným postihnutím s vyšším príjmom a majetkom nárok na rovnaký úžitok zo zákona ako osobám s nižším príjmom a majetkom. Podľa sťažovateľa nepredstavuje vyšší príjem, resp. vyšší majetok rozdiel takého druhu a takej závažnosti, aby odôvodňoval nerovnaké zaobchádzanie. Sťažovateľ preto tvrdí, že došlo k porušeniu jeho práva na rovnaký úžitok zo zákona bez akejkoľvek diskriminácie upraveného v čl. 5 ods. 1 dohovoru o právach osôb so zdravotným

postihnutím a taktiež čl. 12 ods. 2, čl. 20 ods. 1 ústavy, čl. 14 dohovoru v spojení s čl. 1 dodatkového protokolu a čl. 20, resp. čl. 21 ods. 1 charty.

5. Sťažovateľ tiež poukazuje na § 11 ods. 2 zákona č. 365/2004 Z. z. o rovnakom zaobchádzaní v niektorých oblastiach a o ochrane pred diskrimináciou a o zmene a doplnení niektorých zákonov (antidiskriminačný zákon) v znení neskorších predpisov (ďalej len „antidiskriminačný zákon“), podľa ktorého sa dôkazné bremeno po splnení zákonných predpokladov presúva na žalovaného. Sťažovateľ ale namietal, že žalovaný v rámci konania v správnom súdnictve nepreukázal po presune dôkazného bremena, že v danej veci postupoval proti sťažovateľovi nediskriminačne. Toto viedlo podľa sťažovateľa aj k porušeniu jeho základných práv podľa čl. 46 ods. 1, čl. 48 ods. 2 ústavy a jeho práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

6. Sťažovateľ v konaní pred krajským súdom a aj v konaní pred najvyšším súdom navrhoval prerušenie konania a predloženie veci ústavnému súdu na rozhodnutie o súlade viacerých ustanovení zákona o peňažných príspevkoch na kompenzáciu ťažkého zdravotného postihnutia. Krajský súd a aj najvyšší súd tento jeho návrh zamietli. Sťažovateľ je toho názoru, že nepredloženie veci ústavnému súdu v danom prípade ovplyvnilo konečné rozhodnutie vo veci, preto aj neprerúšením konania došlo k porušeniu jeho základných práv podľa čl. 46 ods. 1, čl. 48 ods. 2 ústavy a jeho práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

7. Napokon sťažovateľ uvádza, že v kasačnej sťažnosti požiadal najvyšší súd o oznámenie termínu vyhlásenia rozsudku na svoju emailovú adresu. Tým, že mu najvyšší súd termín vyhlásenia rozsudku takto neoznámil, odňal sťažovateľovi možnosť konať pred súdom a porušil jeho základné práva podľa čl. 142 ods. 3, čl. 46 ods. 1 v spojení s čl. 1 ods. 1 a čl. 2 ods. 2 ústavy a právo podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

8. Sťažovateľ si uplatňuje aj finančné zadosťučinenie vo výške 9 500 €, čo odôvodnil tým, že krajský súd a najvyšší súd postupovali v predmetnom prípade svojvoľne, a tým, že samotným vyslovením porušenia jeho práv nedôjde k plnej náprave protiprávneho stavu.

9. Na základe uvedeného sťažovateľ navrhuje, aby ústavný súd po prijatí ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie nálezom takto rozhodol:

„1. Krajský súd v Košiciach rozsudkom sp. zn. 1Sa/3/2017 zo dňa 9.6.2017 porušil, základné právo sťažovateľa [REDAKOVANÉ] na súdnu ochranu a spravodlivé súdne konanie (the right to a fair trial) podľa čl. 46 ods. 1, čl. 48 ods. 2 ústavy a podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, právo vlastníť majetok a užívať majetok, ktoré je upravené v čl. 20 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, právo na rovné, nediskriminačné zaobchádzanie upravené čl. 12 ods. 1 prvá veta, čl. 12 ods. 2 a čl. 13 ods. 3 ústavy, čl. 1 a čl.3 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd, čl. 14 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a v čl.20 a 21 ods. 1 Charty základných práv Európskej únie, právo na účinný prostriedok nápravy podľa čl. 13 Dohovoru, a právo sťažovateľa na rovnaký úžitok zo zákona bez akejkoľvek diskriminácie upravené v čl. 5 ods. 1 Dohovoru OSN o právach osôb so zdravotným postihnutím v spojení s čl. 1 ods. 2 a čl. 7 ods. 5 ústavy.

2. Najvyšší súd SR rozsudkom sp. zn. 9 Sžsk/104/2017 zo dňa 12.12.2018 a konaním ktoré mu predchádzalo porušil, základné právo sťažovateľa [REDAKOVANÉ] na súdnu ochranu a spravodlivé súdne konanie (the right to a fair trial) podľa čl. 46 ods. 1, čl. 48 ods. 2 ústavy a podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, právo vlastníť majetok a užívať majetok, ktoré je upravené v čl. 20 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, právo na rovné, nediskriminačné zaobchádzanie upravené čl. 12 ods. 1 prvá veta, čl. 12 ods. 2 a čl. 13 ods. 3 ústavy, čl. 1 a čl.3 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd a čl. 14 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, a čl. 20 a 21 ods. 1 Charty základných práv Európskej únie, právo na účinný prostriedok nápravy podľa čl. 13 Dohovoru, právo sťažovateľa na rovnaký úžitok zo zákona bez akejkoľvek diskriminácie upravené v čl. 5 ods. 1 Dohovoru OSN o právach osôb so zdravotným postihnutím v spojení s čl. 1 ods. 2 a čl. 7 ods. 5 ústavy a základné právo na verejné vyhlásenie rozsudku zaručené v čl. 142 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky.

3. Ústavný súd zrušuje rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 9 Sžsk/104/2017 zo dňa 12.12.2018.

4. Ústavný súd zrušuje rozsudok Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 1Sa/3/2017 zo dňa 9.6.2017 a vec sa vracia tomuto orgánu na nové prejednanie a rozhodnutie.

5. Ústavný súd SR priznáva sťažovateľovi [REDAKOVANÉ] primerané finančné zadostučinenie v sume 9.500,- eur. Najvyšší súd Slovenskej republiky a Krajský súd v Košiciach sú povinné spoločne a nerozdielne vyplatiť sťažovateľovi túto sumu do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

6. Najvyšší súd Slovenskej republiky a Krajský súd v Košiciach sú povinné spoločne a nerozdielne nahradiť sťažovateľovi v zmysle plnej moci trovy právneho zastúpenia v sume 346.26 eur na účet právnej zástupkyne sťažovateľa do 2 mesiacov od doručenia nálezu.“

II.

10. Podľa čl. 124 ústavy ústavný súd je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti.

11. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

12. Podľa čl. 131 ods. 2 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach podľa čl. 127 ústavy v trojčlenných senátoch. Senát sa uznáva nadpolovičnou väčšinou svojich členov.

13. Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon.

14. Podľa § 56 ods. 1 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“)

ústavný súd návrh na začatie konania predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon v § 9 neustanovuje inak.

Pri predbežnom prerokovaní návrhu na začatie konania ústavný súd zisťuje, či dôvody uvedené v § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie.

15. Podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže na predbežnom prerokovaní bez ústneho pojednávania uznesením odmietnuť návrh na začatie konania,

- a) na prerokovanie ktorého nemá ústavný súd právomoc,
- b) ktorý je podaný navrhovateľom bez zastúpenia podľa § 34 alebo § 35 a ústavný súd nevyhovel žiadosti navrhovateľa o ustanovenie právneho zástupcu podľa § 37,
- c) ktorý nemá náležitosti ustanovené zákonom,
- d) ktorý je neprípustný,
- e) ktorý je podaný zjavne neoprávnenou osobou,
- f) ktorý je podaný oneskorene,
- g) ktorý je zjavne neopodstatnený.

16. Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

17. Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietáhov a v jeho prítomnosti a aby sa mohol vyjadriť ku všetkým vykonávaným dôkazom. Verejnosť možno vylúčiť len v prípadoch ustanovených zákonom.

18. Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho vec bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o akomkoľvek trestnom čine, z ktorého je obvinený.

19. Podľa čl. 20 ods. 1 ústavy každý má právo vlastníť majetok. Vlastnícke právo všetkých vlastníkov má rovnaký zákonný obsah a ochranu. Majetok nadobudnutý v rozpore s právnym poriadkom ochranu nepožíva. Dedenie sa zaručuje.

20. Podľa čl. 1 dodatkového protokolu každá fyzická alebo právnická osoba má právo pokojne užívať svoj majetok. Nikoho nemožno zbaviť jeho majetku s výnimkou verejného záujmu a za podmienok, ktoré stanovuje zákon a všeobecné zásady medzinárodného práva.

Predchádzajúce ustanovenie však nebráni právu štátu prijímať zákony, ktoré považuje za nevyhnutné, aby upravil užívanie majetku v súlade so všeobecným záujmom alebo zabezpečil platenie daní alebo iných poplatkov alebo pokút.

21. Podľa čl. 12 ods. 1 ústavy ľudia sú slobodní a rovní v dôstojnosti i v právach. Základné práva a slobody sú neodňateľné, nescudziteľné, nepremlčateľné a nezrušiteľné.

Podľa čl. 12 ods. 2 ústavy základné práva a slobody sa zaručujú na území Slovenskej republiky všetkým bez ohľadu na pohlavie, rasu, farbu pleti, jazyk, vieru a náboženstvo, politické, či iné zmýšľanie, národný alebo sociálny pôvod, príslušnosť k národnosti alebo etnickej skupine, majetok, rod alebo iné postavenie. Nikoho nemožno z týchto dôvodov poškodzovať, zvyhodňovať alebo znevýhodňovať.

22. Podľa čl. 13 ods. 3 ústavy zákonné obmedzenia základných práv a slobôd musia platiť rovnako pre všetky prípady, ktoré spĺňajú ustanovené podmienky.

23. Podľa čl. 13 dohovoru každý, koho práva a slobody priznané týmto Dohovorom boli porušené, musí mať účinné právne prostriedky nápravy pred národným orgánom, aj keď sa porušenia dopustili osoby pri plnení úradných povinností.

24. Podľa čl. 14 dohovoru užívanie práv a slobôd priznaných týmto Dohovorom sa musí zabezpečiť bez diskriminácie založenej na akomkoľvek dôvode, ako je pohlavie, rasa, farba pleti, jazyk, náboženstvo, politické alebo iné zmýšľanie, národnostný alebo sociálny pôvod, príslušnosť k národnostnej menšine, majetok, rod alebo iné postavenie.

25. Podľa § 1 listiny ústavné zákony, iné zákony a ďalšie právne predpisy, ich výklad a používanie musí byť v súlade s Listinou základných práv a slobôd. Základné práva a slobody uvedené v Listine základných práv a slobôd sú pod ochranou ústavného súdu.

26. Podľa § 3 ods. 1 listiny v ústave Českej republiky a v ústave Slovenskej republiky možno základné práva a slobody rozšíriť nad mieru upravenú Listinou základných práv a slobôd.

27. Podľa čl. 20 charty pred zákonom sú si všetci rovní.

28. Podľa čl. 21 ods. 1 charty zakazuje sa akákoľvek diskriminácia najmä z dôvodu pohlavia, rasy, farby pleti, etnického alebo sociálneho pôvodu, genetických vlastností, jazyka, náboženstva alebo viery, politického alebo iného zmýšľania, príslušnosti k národnostnej menšine, majetku, narodenia, zdravotného postihnutia, veku alebo sexuálnej orientácie.

29. Podľa čl. 5 ods. 1 dohovoru o právach osôb so zdravotným postihnutím zmluvné strany uznávajú, že všetky osoby sú si rovné pred zákonom a podľa zákona a majú nárok na rovnakú ochranu a na rovnaký úžitok zo zákona bez akejkoľvek diskriminácie.

30. Podľa čl. 1 ods. 2 ústavy Slovenská republika uznáva a dodržiava všeobecné pravidlá medzinárodného práva, medzinárodné zmluvy, ktorými je viazaná, a svoje ďalšie medzinárodné záväzky.

31. Podľa čl. 7 ods. 5 ústavy medzinárodné zmluvy o ľudských právach a základných slobodách, medzinárodné zmluvy, na ktorých vykonanie nie je potrebný zákon, a medzinárodné zmluvy, ktoré priamo zakladajú práva alebo povinnosti fyzických osôb alebo právnických osôb a ktoré boli ratifikované a vyhlásené spôsobom ustanoveným zákonom, majú prednosť pred zákonmi.

32. Podľa čl. 142 ods. 3 ústavy rozsudky sa vyhlasujú v mene Slovenskej republiky a vždy verejne.

33. Podľa § 38 ods. 17 zákona o peňažných príspevkoch na kompenzáciu ťažkého zdravotného postihnutia peňažný príspevok na zvýšené výdavky nemožno poskytnúť, ak príjem fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím je vyšší ako trojnásobok sumy životného minima pre jednu plnoletú fyzickú osobu ustanoveného osobitným predpisom.

34. Podľa § 41 ods. 12 zákona o peňažných príspevkoch na kompenzáciu ťažkého zdravotného postihnutia ak hodnota majetku fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím je vyššia ako 39 833 eur, peňažný príspevok na kompenzáciu sa neposkytne alebo sa odníme a zastaví sa jeho výplata.

35. Podľa § 18 ods. 18 zákona o peňažných príspevkoch na kompenzáciu ťažkého zdravotného postihnutia fyzická osoba, ktorá žiada o peňažný príspevok na kompenzáciu okrem fyzickej osoby, ktorá žiada o peňažný príspevok na opatrovanie, a fyzická osoba, na ktorej opatrovanie sa príspevok žiada, vyhlasuje na osobitnom tlačive uvedenom v prílohe č. 15, či hodnota majetku, ktorý vlastní, je vyššia ako 39 833 eur. Podpis fyzickej osoby a fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím na vyhlásení overí príslušný orgán bez poplatku; vyhlásenie nesmie byť staršie ako tri mesiace.

36. Podľa § 11 ods. 2 antidiskriminačného zákona žalovaný je povinný preukázať, že neporušil zásadu rovnakého zaobchádzania, ak žalobca oznámi súdu skutočnosť, z ktorých možno dôvodne usudzovať, že k porušeniu zásady rovnakého zaobchádzania došlo.

37. Podľa § 100 ods. 1 písm. b) zákona č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „Správny súdny poriadok“) správny súd konanie uznesením preruší, ak pred rozhodnutím vo veci dospel k záveru, že sú splnené podmienky na konanie o súlade právnych predpisov; v tom prípade podá Ústavnému súdu Slovenskej republiky návrh na začatie konania podľa osobitného predpisu.

III.

III.A K namietanému porušeniu základných práv a princípov podľa čl. 12 ods. 1 a 2, čl. 13 ods. 3, čl. 20, čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 ústavy, práv podľa čl. 6 ods. 1, čl. 13 a čl. 14 dohovoru, práva podľa čl. 1 dodatkového protokolu, základných práv podľa čl. 1 a čl. 3 ods. 1 listiny, základných práv podľa čl. 20 a čl. 21 ods. 1 charty a práva podľa čl. 5 ods. 1 dohovoru o právach osôb so zdravotným postihnutím v spojení s čl. 1 ods. 2 a čl. 7 ods. 5 ústavy rozsudkom krajského súdu sp. zn. 1 Sa 3/2017 z 9. júna 2017

38. Z čl. 127 ods. 1 ústavy vyplýva, že systém ústavnej ochrany základných práv a slobôd je rozdelený medzi všeobecné súdy a ústavný súd, pričom právomoc všeobecných súdov je ústavou založená primárne („... ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd“) a právomoc ústavného súdu len subsidiárne, t. j. na princípe subsidiarity.

39. Z princípu subsidiarity vyplýva, že právomoc ústavného súdu poskytnúť ochranu základným právam a slobodám je daná iba vtedy, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhodujú všeobecné súdy. Ústavný súd pri uplatňovaní svojej právomoci vychádza zo zásady, že ústava ukladá všeobecným súdom chrániť nielen zákonnosť, ale aj ústavnosť. Právomoc ústavného súdu je preto subsidiárna a nastupuje až vtedy, ak nie je daná právomoc všeobecných súdov (m. m. IV. ÚS 236/07). Ak ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti zistí, že sťažovateľ sa ochrany svojich základných práv alebo slobôd môže domôcť využitím jemu dostupných a účinných prostriedkov nápravy pred iným (všeobecným) súdom, musí takúto sťažnosť odmietnuť z dôvodu nedostatku právomoci na jej prerokovanie (m. m. IV. ÚS 115/07, I. ÚS 6/04, IV. ÚS 179/05, IV. ÚS 243/05, II. ÚS 90/06, III. ÚS 42/07).

40. Zmyslom a účelom uvedeného princípu subsidiarity je to, že ochrana ústavnosti nie je a ani podľa povahy vecí nemôže byť výlučne úlohou ústavného súdu, ale je úlohou všetkých orgánov verejnej moci v rámci im zverených kompetencií. Všeobecné súdy, ktoré sú povinné vykladať a aplikovať príslušné zákony na konkrétny prípad v súlade s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou podľa čl. 7 ods. 5 ústavy, sú primárne

zodpovedné aj za dodržiavanie tých práv a základných slobôd, ktoré ústava alebo medzinárodná zmluva dotknutým fyzickým osobám zaručuje. Ústavný súd predstavuje v tejto súvislosti *ultima ratio* inštitucionálny mechanizmus, ktorý nasleduje až v prípade nefunkčnosti všetkých ostatných orgánov verejnej moci, ktoré sa na ochrane ústavnosti podieľajú. Opačný záver by znamenal popieranie princípu subsidiarity právomoci ústavného súdu podľa zásad uvedených v § 132 ods. 2 zákona o ústavnom súde (m. m. III. ÚS 149/04, IV. ÚS 135/05).

41. Z § 29 Správneho súdneho poriadku vyplýva, že konanie na správnych súdoch je jednoinštančné, a teda že proti rozhodnutiam krajských súdov v správnom súdnictve v zásade nie je prípustné odvolanie ako riadny opravný prostriedok. Správny súdny poriadok v § 438 umožňuje podať proti právoplatnému rozhodnutiu krajského súdu kasačnú sťažnosť, ktorá predstavuje opravný prostriedok proti rozhodnutiam krajských súdov a ktorá v správnom súdnom konaní nahrádza inštitút odvolania.

42. Z obsahu ústavnej sťažnosti a jej príloh je zrejmé, že napadnutý rozsudok krajského súdu bol na základe sťažovateľom podanej kasačnej sťažnosti predmetom súdneho prieskumu realizovaného najvyšším súdom, ktorého výsledkom bolo vydanie napadnutého rozsudku najvyššieho súdu. Pre rozhodnutie ústavného súdu v časti namietaného porušenia označených práv rozsudkom krajského súdu je podstatné, že existoval „iný súd“, na ktorý poukazuje čl. 127 ods. 1 ústavy, ktorého právomoc rozhodnúť o kasačnej sťažnosti sťažovateľa vylučuje právomoc ústavného súdu na prieskum porušenia sťažovateľom označených základných práv a práv napadnutým rozsudkom krajského súdu. Ústavný súd preto ústavnú sťažnosť smerujúcu proti napadnutému rozsudku krajského súdu v tejto časti odmietol pre nedostatok právomoci na jej prerokovanie [§ 56 ods. 2 písm. a) zákona o ústavnom súde].

III.B K namietanému porušeniu základných práv a princípov podľa čl. 12 ods. 1 a 2, čl. 13 ods. 3, čl. 20, čl. 46 ods. 1, čl. 48 ods. 2 a čl. 142 ods. 3 ústavy, práv podľa čl. 6 ods. 1, čl. 13 a čl. 14 dohovoru, práva podľa čl. 1 dodatkového protokolu, základných práv podľa čl. 1 a čl. 3 ods. 1 listiny, základných práv podľa čl. 20 a čl. 21 ods. 1 charty a práva podľa čl. 5 ods. 1 dohovoru o právach osôb so zdravotným postihnutím v spojení s čl. 1 ods. 2 a čl. 7 ods. 5 ústavy rozsudkom najvyššieho súdu sp. zn. 9 Sžsk 104/2017 z 12. decembra 2018

43. Námietky sťažovateľa v jeho ústavnej sťažnosti možno rozdeliť do piatich okruhov: (a) najvyšší súd v konaní o kasačnej sťažnosti nenapravil pochybenie krajského súdu, ktorý sa námietkami sťažovateľa nezaoberal dostatočne, čo malo predstavovať porušenie jeho základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru; (b) tvrdenie, že § 38 ods. 17 zákona o peňažných príspevkoch na kompenzáciu ťažkého zdravotného postihnutia spôsobuje diskrimináciu sťažovateľa, a preto je v rozpore s čl. 5 ods. 1 dohovoru o právach osôb so zdravotným postihnutím a taktiež čl. 12 ods. 2, čl. 20 ods. 1 ústavy, čl. 14 dohovoru v spojení s čl. 1 dodatkového protokolu a čl. 20, resp. čl. 21 ods. 1 charty; (c) procesné pochybenie spočívajúce v tom, že v rozpore s § 11 ods. 2 antidiskriminačného zákona neprešlo v predmetnom konaní dôkazné bremeno (týkajúce sa preukazovania, že proti sťažovateľovi nepostupoval nediskriminačne) na protistranu sťažovateľa, čím malo dôjsť k porušeniu základných práv sťažovateľa podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru; (d) najvyšší súd neprerušil konanie na návrh sťažovateľa a nepredložil vec ústavnému súdu na vyslovenie nesúladu sťažovateľom uvedených zákonných ustanovení s ústavou, čo malo mať za následok porušenie základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 ústavy a práv podľa čl. 6 ods. 1 a čl. 13 dohovoru; (e) neoznámením termínu vyhlásenia rozsudku na emailovú adresu sťažovateľa malo dôjsť k porušeniu jeho základných práv podľa čl. 142 ods. 3 a čl. 46 ods. 1 ústavy v spojení s čl. 1 ods. 1 a čl. 2 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

44. V súlade s konštantnou judikatúrou ústavného súdu o zjavne neopodstatnenú sťažnosť ide vtedy, keď namietaným postupom alebo namietaným rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať takú, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, realnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, tiež napr. I. ÚS 4/00, II. ÚS 101/03, IV. ÚS 136/05, III. ÚS 198/07). K iným dôvodom, ktoré môžu zakladať záver o zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti, nesporne patrí aj ústavnoprávny rozmer, resp. ústavnoprávna intenzita namietaných pochybení, resp. nedostatkov v činnosti alebo rozhodovaní príslušného orgánu verejnej moci, posudzovaná v kontexte s konkrétnymi okolnosťami prípadu (IV. ÚS 362/09, m. m. IV. ÚS 62/08).

45. Základným argumentom v správnej žalobe, s ktorým sa podľa sťažovateľa najvyšší súd vysporiadal nedostatočne, bolo jeho tvrdenie, že ustanovenia § 38 ods. 17, § 41 ods. 12 a § 18 ods. 18 zákona o peňažných príspevkoch na kompenzáciu ťažkého zdravotného postihnutia spôsobujú jeho diskrimináciu z dôvodu jeho vyššieho príjmu a majetku. Najvyšší súd sa v napadnutom rozsudku zrozumiteľne a v adekvátnom rozsahu vysporiadal s touto sťažovateľovou argumentáciou a uviedol: *„Zavedením podmienky maximálneho príjmu viazaného na násobok sumy životného minima podľa názoru kasačného súdu k neprípustnému zásahu do právnej istoty nedošlo. Takéto kritérium nemožno považovať ani za diskriminačné, keďže sa bez rozdielu týka všetkých osôb s ťažkým zdravotným postihnutím, ktorých príjem pre jednu plnoletú fyzickú osobu presahuje trojnásobok sumy životného minima podľa osobitného predpisu. Je pritom právom štátu, aby v súlade s čl. 39 ods. 3 Ústavy upravil podrobnosti o práve na primerané hmotné zabezpečenie pri nespôsobilosti na prácu či v starobe v zákone. Právna úprava v zákone č. 447/2008 Z. z. napriek tomu, že obsahuje limity (z hľadiska príjmu a majetku vo vlastníctve žiadateľa) pre samotný vznik nároku na peňažné príplatky, plne korešponduje prevzatým medzinárodnoprávnym záväzkom...“*

Príspevok na diétne stravovanie však žalobcovi nebolo možné priznať z dôvodu jeho preukázaného príjmu (podľa § 38 ods. 17 zákona č. 447/2008 Z. z.) a tiež z dôvodu vlastníctva majetku nad sumu 39.833 eur (§ 41 ods. 12 zákona č. 447/2008 Z. z.), nakoľko jednak výška príjmu sťažovateľa a jednak aj hodnota jeho majetku, mu objektívne umožňuje, aby si dôsledky ťažkého zdravotného postihnutia vykompenzoval z vlastných finančných zdrojov. Sťažovateľ je v pozitívnom zmysle slova natoľko aktívny a produktívny, že znevýhodnenie, ktoré v oblasti zvýšených výdavkov skutočne reálne má, dokáže (napriek svojmu skutočne ťažkému zdravotnému postihnutiu) prekonať vlastnou zásluhou a vlastným pričinením (resp. zhodnotením vlastného majetku).“

Uvedené najvyšší súd doplnil veľmi vhodne aj poukazom na širší kontext, že príspevok na diétne stravovanie je formou sociálnej pomoci, ktorá predstavuje podporu osobám bez dostatočného príjmu. Teda ide o súčasť sociálnej záchrannej siete ako garancie minimálneho štandardu, ktorá je stanovená zákonom o peňažných príspevkoch na kompenzáciu ťažkého zdravotného postihnutia. V kontexte § 2 ods. 1 zákona o peňažných príspevkoch na kompenzáciu ťažkého zdravotného postihnutia potom peňažný prostriedok na diétne stravovanie, o ktorý požiadal aj sťažovateľ, kompenzuje sociálny dôsledok ťažkého zdravotného postihnutia (zvýšené výdavky) s cieľom zmierniť ho alebo prekonať, a to práve a výlučne formou poskytnutia peňažných prostriedkov. Nastavenie stropu (výšky) príjmu fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím, nad ktorý už nie je možné objektívne konštatovať, že peňažný príspevok bude náležite plniť svoju nosnú kompenzačnú funkciu, pretože potenciálny adresát preukázateľne disponuje takým príjmom, z ktorého sa vie v tomto ohľade zabezpečiť sám, nemožno bez ďalšieho chápať ako diskrimináciu tých osôb, ktoré sú zdravotne ťažko postihnuté, no dosahujú vyšší príjem (resp. majú dostatočný majetok), ako sa nesprávne domnieva sťažovateľ (bližšie v bodoch 26 až 36 napadnutého rozsudku najvyššieho súdu). Ústavný súd sa v tomto smere úplne stotožňuje s takto vyjadreným právnym názorom najvyššieho súdu. Ústavný súd preto konštatuje, že vo vzťahu k tejto námietke sťažovateľa nezistil žiadnu možnosť porušenia základných práv sťažovateľa podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 ústavy a jeho práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

46. K druhej námietke sťažovateľa, ktorou poukazoval na nesúlad ustanovenia právneho predpisu s označenými základnými právami, resp. princípmi, ústavný súd poukazuje na skutočnosť, že v rámci ústavného poriadku Slovenskej republiky (dovtedy, kým ústavný súd v konaní podľa čl. 125 ods. 1 ústavy nerozhodne inak, pozn.) sa uplatňuje zásada prezumpcie ústavnosti všeobecne záväzných právnych predpisov, čo platí aj vo vzťahu k zákonu o peňažných príspevkoch na kompenzáciu ťažkého zdravotného postihnutia. Inými slovami, postup (a následné rozhodnutie, pozn.) súdu v súlade so zákonom nemôže byť dôvodom na vyslovenie porušenia základných práv sťažovateľa v konaní o jeho ústavnej sťažnosti. Vo vzťahu k sťažovateľom (v rámci konania o sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy) namietanému nesúladu označených ustanovení zákona o peňažných príspevkoch na kompenzáciu ťažkého zdravotného postihnutia s ústavou a s relevantnými medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách ústavný súd vo svojej doterajšej judikatúre už mnohokrát zdôraznil, že táto otázka sa môže stať len predmetom konania podľa čl. 125 ods. 1 písm. a) ústavy, a to iba v prípade, ak kvalifikovaný návrh na začatie tohto typu konania predloží subjekt, ktorý je k tomu podľa ústavy alebo zákona aktívne legitimovaný (m. m. IV. ÚS 11/04, III. ÚS 262/04, IV. ÚS 199/07, I. ÚS 414/2010, II. ÚS 253/2016, II. ÚS 266/2016, II. ÚS 291/2016, IV. ÚS 470/2018), pričom sťažovateľ ako fyzická osoba k aktívne legitimovaným subjektom nepatrí. Z uvedeného zároveň vyplýva, že ústavný súd v rámci konania o sťažnostiach fyzických osôb a právnických osôb podľa čl. 127 ods. 1 ústavy nie je oprávnený akýmkoľvek spôsobom rozhodovať o súlade právnych predpisov [porovnaj čl. 127 ústavy a § 122 a nasl. zákona o ústavnom súde, resp. čl. 125 ods. 1 písm. a) ústavy a § 74 a nasl. zákona o ústavnom súde].

46.1 Ústavný súd ešte dodáva, že každé konanie pred ústavným súdom je ústavou koncipované výlučne ako samostatné konanie, a preto platná právna úprava neumožňuje uskutočniť v rámci určitého typu konania aj iný typ konania (konaní) pred ústavným súdom (m. m. II. ÚS 66/01, II. ÚS 184/03, III. ÚS 184/06, IV. ÚS 314/07), t. j. vo veci sťažovateľa v rámci konania o sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy konanie o súlade právnych predpisov podľa čl. 125 ods. 1 ústavy. Tento právny názor má nesporne aj ústavnú relevanciu, keďže v takomto prípade by si senát ústavného súdu, do ktorého pôsobnosti patrí rozhodovanie o sťažnostiach podľa čl. 127 ods. 1 ústavy (pozri čl. 131 ods. 2 ústavy),

prisvojil pôsobnosť vo veci, ktorá je ústavou (pozri čl. 131 ods. 1 ústavy) zverená do pôsobnosti pléna ústavného súdu. Aj ústavný súd je totiž viazaný čl. 2 ods. 2 ústavy, a preto si senát ústavného súdu nemôže v rozpore s ústavnou úpravou prisvojovať právomoc pléna ústavného súdu, a to ani vtedy, ak by to v okolnostiach prípadu mohlo byť v prospech ochrany základných práv a slobôd (porovnaj m. m. IV. ÚS 50/2010). Vzhľadom na už uvedené by ústavný súd ani po prípadnom prijatí tejto časti ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie reálne nemohol dospieť k záveru o porušení čl. 5 ods. 1 dohovoru o právach osôb so zdravotným postihnutím, čl. 12 ods. 2, čl. 20 ods. 1 ústavy, čl. 14 dohovoru v spojení s čl. 1 dodatkového protokolu a čl. 20, resp. čl. 21 ods. 1 charty napadnutým rozsudkom najvyššieho súdu.

47. Nad rámec záverov v predošlom bode vo vzťahu k označeným článkom 20 a 21 ods. 1 charty ústavný súd podotýka, že ustanovenia charty sa vzťahujú na členské štáty len vtedy, ak ich vnútroštátne orgány aplikujú právo Európskej únie. Ústavný súd konštatuje, že v konaní v rámci správneho súdnictva, ktoré bolo ukončené napadnutým rozsudkom najvyššieho súdu, sa neaplikuje právo Európskej únie, a teda ani charta nie je v tomto prípade aplikovateľná. Pokiaľ ide o namietané porušenie čl. 12 ods. 2 ústavy (ako aj čl. 14 dohovoru, pozn.), ústavný súd konštatuje, že tento článok má charakter všeobecného ústavného princípu a primárne neformuluje základné právo ani slobodu fyzickej osoby alebo právnickej osoby. Ústavný súd v prípade čl. 12 ods. 2 ústavy stabilne judikuje, že tu ide o pozitívny záväzok štátu premietnuť do právneho poriadku tie antidiskriminačné zásady a opatrenia, ktoré uvedený článok obsahuje, a nie je teda priamo aplikovateľný orgánmi verejnej moci Slovenskej republiky v individuálnych prípadoch (III. ÚS 51/08, III. ÚS 316/2011).

48. Tretia námietka sťažovateľa sa týkala prechodu dôkazného bremena. V tejto súvislosti ústavný súd poukazuje na povahu a špecifiká správneho súdnictva, ktorého úlohou nie je nahradzovať činnosť orgánov verejnej správy, ale len preskúmať zákonnosť rozhodnutí a postupov orgánov verejnej správy, teda preskúmať to, či kompetentné orgány pri riešení konkrétnych otázok vymedzených v návrhu rešpektovali príslušné hmotno-právne a procesno-právne predpisy. Treba preto vziať do úvahy, že správny súd nie je

súdom skutkovým, ale je súdom, ktorý posudzuje iba právne otázky napadnutých rozhodnutí a postupu orgánov verejnej správy, teda orgánov inej ako súdnej sústavy (porov. IV. ÚS 127/2012). Keďže správny súd nie je skutkovým súdom, to znamená, že v konaní v rámci správneho súdnictva nemôže ani teoreticky dôjsť k prechodu dôkazného bremena na žalovanú stranu, ako to antidiskriminačný zákon predpokladá v sporových konaniach, v ktorých prebieha dokazovanie na ustálenie skutkového stavu. Rozhodovanie súdu v rámci správneho súdnictva teda ani nemožno považovať za antidiskriminačný spor. Na zdôraznenie už uvedeného ústavný súd poukazuje aj na § 11 ods. 3 antidiskriminačného zákona, ktorý stanovuje subsidiárnu pôsobnosť Civilného sporového poriadku na konanie v antidiskriminačných sporoch, a nie Správneho súdneho poriadku. V danom prípade preto nemohli byť porušené ani základné práva sťažovateľa podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 ústavy a jeho právo podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

49. Vo svojej štvrtej námietke sťažovateľ spochybňoval postup najvyššieho súdu, ktorý neprerušil konanie podľa § 100 ods. 1 písm. b) Správneho súdneho poriadku. Najvyšší súd v napadnutom rozsudku k uvedenému uviedol: „*O návrhu sťažovateľa, aby konanie podľa § 100 ods. 1 písm. b/ prerušil kasačný súd a aby vec predložil Ústavnému súdu Slovenskej republiky na rozhodnutie o súlade ustanovení § 38 ods. 17, § 41 ods. 12 a § 18 zákona č. 447/2008 Z. z. o peňažných príspevkoch na kompenzáciu ťažkého zdravotného postihnutia a o zmene a doplnení niektorých zákonov s článkom 5 Dohovoru OSN o právach osôb so zdravotným postihnutím, kasačný súd rozhodol tak, že ho zamietol, nakoľko ho (tak ako aj krajský súd) nepovažoval za opodstatnený, keďže v kontexte všetkých argumentov uvedených už vyššie (na rozdiel od názoru sťažovateľa) dospel k záveru, že nie sú splnené podmienky pre vyvolanie konania o súlade právnych predpisov.*“ Ústavný súd len dopĺňa, že podľa § 100 ods. 1 písm. b) Správneho súdneho poriadku strana v konaní nemá právny nárok, aby konajúce súdy vyhovelí jej návrhu na prerušenie konania. K záveru o potrebe prerušenia súdneho konania musí dôjsť samotný konajúci súd (v takomto prípade by rozhodol o prerušení konania aj bez návrhu). K odôvodneniu záveru, že nie sú splnené podmienky pre vyvolanie konania o súlade právnych predpisov, ústavný súd poukazuje na bod 45 tohto uznesenia, v ktorom odkazuje na ústavne súladné vysvetlenie a právny názor najvyššieho súdu vyjadrený v napadnutom rozsudku. Ani táto námietka preto nebola

spôsobilá preukázať porušenie sťažovateľom uvádzaných základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 ústavy a práv podľa čl. 6 ods. 1 a čl. 13 dohovoru.

50. Piatou námietkou sťažovateľ poukázal na to, že najvyšší súd mu neoznámil termín verejného vyhlásenia rozsudku na ním uvedenú emailovú adresu. Aj keď sťažovateľ tvrdí, že týmto spôsobom bolo porušené jeho základné právo na verejné vyhlásenie rozsudku a došlo k odňatiu možnosti konať pred súdom, v samotnej argumentácii, ktorú predložil vo svojej ústavnej sťažnosti, nespochybňuje ani skutočnosť, že napadnutý rozsudok bol vyhlásený verejne, a ani skutočnosť, že najvyšší súd napadnutým rozsudkom rozhodol (a teda „konal“, pozn.) o jeho kasačnej sťažnosti. Ústavný súd preto konštatuje, že samotné neoznámenie termínu verejného vyhlásenia rozsudku na sťažovateľom uvedenú emailovú adresu zo strany najvyššieho súdu (pri zohľadnení relevantných okolností prípadu, ako už boli zhrnuté) nie je pochybením, ktoré by dosahovalo takú ústavnoprávnu intenzitu, ktorá by odôvodňovala vyslovenie porušenia základných práv sťažovateľa podľa čl. 46 ods. 1 v spojení s čl. 1 ods. 1 a čl. 2 ods. 2 ústavy a čl. 142 ods. 3 ústavy a jeho práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

51. Vo vzťahu k čl. 1 ods. 1, čl. 2 ods. 2 a čl. 142 ods. 3 ústavy ústavný súd ešte podotýka, že ustanovenia týchto článkov ústavy sú súčasťou základných princípov ústavy a vzhľadom na to nemôžu plniť poslanie priamo aplikovateľných ustanovení v individuálnych konaniach o porušení základných práv a slobôd uvedených v druhej hlave ústavy (m. m. II. ÚS 821/00, I. ÚS 176/07I. ÚS 485/2010).

52. Z už uvedeného je zrejmé, že najvyšší súd v napadnutom konaní, ktoré vyústilo do vydania napadnutého rozsudku, ústavne akceptovateľným spôsobom aplikoval s vecou súvisiace právne predpisy, ich aplikácia bola v súlade s ich účelom a zmyslom, ktoré sledujú, a svoje tvrdenia riadne odôvodnil tak, že tým vytvoril preskúmateľné a odôvodnené rozhodnutie bez akýchkoľvek známk svojvôle. Napadnutý rozsudok najvyššieho súdu je z pohľadu už popísaných záverov ústavne udržateľný a neexistuje v tomto smere žiadny dôvod, aby ústavný súd po prípadnom prijatí ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie vyslovil porušenie ústavných práv sťažovateľa podľa čl. 12 ods. 2, čl. 20 ods. 1, čl. 46 ods. 1, čl. 48

ods. 2 a čl. 142 ods. 3 ústavy, jeho práv podľa čl. 6 ods. 1, čl. 13 a čl. 14 dohovoru, jeho práva podľa čl. 1 dodatkového protokolu, jeho základných práv podľa čl. 20 a čl. 21 ods. 1 charty a jeho práva podľa čl. 5 ods. 1 dohovoru o právach osôb so zdravotným postihnutím v spojení s čl. 1 ods. 2 a čl. 7 ods. 5 ústavy. Ústavný súd preto odmietol ústavnú sťažnosť v tejto časti podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde ako +e neopodstatnenú.

53. Sťažovateľ v petite svojej ústavnej sťažnosti navrhoval, aby ústavný súd vyslovil aj porušenie čl. 12 ods. 1 a čl. 13 ods. 3 ústavy, resp. čl. 1 a čl. 3 ods. 1 listiny. V konkrétnej argumentácii v rámci svojej ústavnej sťažnosti žiadny z týchto článkov nepriradil ku konkrétnym námietkam (ústavný súd námietky sťažovateľa zhrnul v bode 43 a rozobral ich v bodoch 45 až 51). V tejto súvislosti ústavný súd poukazuje na svoju stabilnú judikatúru, podľa ktorej absencia zmysluplného, ústavnoprávneho, relevantného odôvodnenia ako východiskového rámca ústavnej sťažnosti spôsobuje nedostatok zákonom ustanovenej náležitosti podľa § 43 ods. 1 zákona o ústavnom súde (m. m. III. ÚS 241/2013, III. ÚS 313/2016, III. ÚS 570/2017). Navyše vo vzťahu k namietanému porušeniu čl. 12 ods. 1 a čl. 13 ods. 3 ústavy ústavný súd odkazuje aj na bod 47 tohto uznesenia. Ústavný súd preto musel odmietnuť ústavnú sťažnosť v tejto časti z dôvodu nedostatku náležitostí ustanovených zákonom [§ 56 ods. 2 písm. c) zákona o ústavnom súde].

54. Keďže ústavná sťažnosť sťažovateľa bola odmietnutá ako celok, ústavný súd sa ďalšími návrhmi v nej obsiahnutými už nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 4. júna 2019